אכילת פסחים מעכבת. פלוגתא היא בפרק כילד טולין (פסחים דף עח:) דרבי נתן *ורבנן ומשמע מתוך פירוש הקונטרס דסבר לה כמ"ד מעכבת [ג] לגבי הא [דאפילו למ"ד לא מעכבת] דבעינן גברא רחוי לאכילה כדמוכח התם אם כן אכילה [ג] היא מצוה וסברא הוא שתהא אכילת דרבנן מ"ע כיון דכתיב אם לפי אכלו למלוה דמצוה בדידיה מבאחריני סברא הוא דדמיא אכילת דרבנן ומעכבת דקאמר לאו דוקא: **סמוך** לשקיעה החמה. [ד] במאתה נקט סמוך נקט נמי הכא סמוך דהוה מלי למימר כאן קודם שקיעה כאן לאחר שקיעה: **ואחריתה** כיום מר. פסוק הוא בתרי עסר [עמוס ח'].

ומסתיה לאכל יחיד ואחריתה כיום מר ולא כתו שפרים בקונטרס: וחכמים

רבא אמר אידי ואידי אחר חצות ול"ק *באן קודם ששחטו וזרקו עליו כאן לאחר ששחטו וזרקו עליו א"ל רב אדא בר מתנה לרבא אחר ששחטו וזרקו את דמו מה דהוה הוה א"ל רבינא *אכילת פסחים מעכבא מדרבה בר רב הונא א"ל [ה] ציית מאי דקאמר לך רבך מאי דרבה בר רב הונא *דתניא *יום שמועה כיום קבורה למצות שבעה ושלשים ולאכילת פסחים כיום ליקוט עצמות אחד זה ואחד זה טובל ואוכל בקדשים לערב הא גופא קשיא אמרת יום שמועה כיום קבורה למצות שבעה ושלשים ולאכילת פסחים כיום ליקוט עצמות מכלל דיום קבורה אפילו לערב נמי לא אכיל והדר תני אחד זה ואחד זה טובל ואוכל בקדשים לערב אמר רב חסדא תנאי היא רבה בר רב הונא אמר ל"ק כאן ששמע שמועה על מתו סמוך לשקיעת החמה וכן שליקטו לו עצמות סמוך לשקיעת החמה וכן שמת לו מת וקברו סמוך לשקיעת החמה וכאן לאחר שקיעת החמה לאחר שקה"ח מאי דהוה הוה אלא ש"מ אכילת פסחים מעכבא רב אשי אמר מאי אחד זה ואחד זה ה"ק אחד יום שמועה ואחד יום ליקוט [ב] טובל ואוכל בקדשים לערב והא דרב אשי *ברותא היא מבדי עלה קאי זה וזה מיבעי ליה אלא ש"מ ברותא היא ומאי תנאי דתניא *עד מתי מתאונן עליו כל היום רבי אומר כל זמן *שלא נקבר במאי עסקינן אילימא ביום מיתה מי איכא דלית ליה [ג] דיום מיתה דתפיס לילו מדרבנן ותו רבי אומר כל זמן שלא נקבר [ד] הא קברו אישתרי ליה ומי איכא דלית ליה *ואחריתה כיום מר אמר רב ששת איום קבורה קאי מתקיף (ה) רב יוסף אלא הא דקתני *השומע על מתו [ה] *כמלקט עצמות טובל ואוכל בקדשים לערב כמלל דיום קבורה אפילו לערב נמי לא אכיל הא מני אלא תריץ [ו] עד מתי מתאוננין עליו כל אותו היום ולילו רבי אומר כל זמן שלא נקבר [אבל נקבר] בלא לילו אמרה(ג) קמיה דר' ירמיה אמר *גברא רבה כרב יוסף לימא הכי [ז] לימא דרבי לקולא והתניא עד מתי מתאונן עליו כל זמן [ח] שאינו נקבר אפילו מכאן ועד עשרה ימים דברי רבי וחכ"א אין מתאונן עליו אלא אותו היום בלבד אלא תריץ הכי עד מתי הוא מתאונן עליו כל אותו היום בלא לילו רבי אומר כל זמן שלא נקבר (ג) [ט] ואם נקבר תופס לילו אמרוה קמיה דרבא מדקאמר רבי יום קבורה [י] תופס לילו מדרבנן מכלל דיום מיתה תופס לילו מדאוריתא וסבר רבי אגינות לילה דאוריתא והתניא °הן היום אני היום אסור (ד) ולילה מותר מותר ולדורות בין ביום ובין בלילה אסור דברי רבי יהודה רבי אומר *אגינות לילה אינה מדברי תורה אלא מדברי סופרים לעולם דרבנן היא וחכמים

רבא אמר *מלי דסוס הוס. הרי נפקר ומאי דתיית אכילתו אגינות לילה דרבנן עפי משקר קדשים בטלמת לאכיי דמוקי לה בקודם ששחטו וזרקו עליו ובלאחר חצות תובת פסח חלה עליו להביא ואי לא שריא ליה לאוכלו לא מייתי הילכך לא הטמידו דבריהם אלא לרבא אמאי לא הטמידו הא יב) כבר שחט וזרק: ה"ג א"ל רבינא אכילת פסחים מעכבא מדרבה בר רב הונא. ולקמן מייתינן לה: **א"ל רבא לרב אחא לייט מאי דאמר לך רבך.** רבינא שמע לו שיפה השיבך על שאילתך ומסכת שבועות יג) כי אתי סוגיא *דרבה ורבינא הטומאה (דף יח.): **יום שמועה.** שמע שמת לו מת ובשמועה קרובה שמוך ל' עסקינן: **כיום קבורה למצות שבעה ושלשים.** מיום שמועה מתחיל למנות ז' לרחילה ונגילת הסגדל ול' לניחוח: **ולאכילת פסחים.** הוי יום שמועה כיום ליקוט עצמות דקיימא לן בפסחים בפרק האשה (דף לב.) השומע על מתו והמלקט עצמות טובל ואוכל בקדשים לערב והוינן בה מלקט עצמות הואה עליה ו' בני ומשכינן אימא עליקטו יד) [לו] אחרים עצמות דאמרינן במו"ק (דף ח.) המלקט עצמות אביו ואמו הרי זה מתאבל עליהם כל היום ותשמועינן בפסחים לגערב מותר בקדשים והכא תשמועינן מו) יום שמועה לענין אכילת פסחים לא כיום קבורה הוא לאיל יום קבורה לא אכיל פסחא לגערב ואפילו מת מו) בתחמול בי"ג אלא כיום ליקוט עצמות הוי ומותר בכל הקדשים והא דנקט פסחים משום יז) דיום קבורה נקט ליה למימר דכיום קבורה אפילו פסח נמי לא: **אחד זה ואחד זה.** (ה) על כרחך לאיום קבורה ויום ליקוט קאי וקשיא ריטא לסיפא כדלקמן דאי איום שמועה ויום ליקוט לא שייך למיתני אחד זה ואחד זה דכיון דמיניהו סליק זה וזה מיבעי ליה: **טובל ואוכל.** בקדשים לערב וכ"ש פסחו: (ו) **כיום ליקוט עצמות.** משמע ולא כיום קבורה דאילו יום קבורה לא אכיל פסחא לגערב: **תנאי היא.** דפליגי בגיל יום קבורה שאינה יום מיתה דאיכא למ"ד תפיס לילו מדרבנן וסבר אכילת פסחים לא מעכבא הילכך אפילו פסח לא אכיל ולקמן מייתי להו: **רבה בר רב הונא אמר כאן ששמע שמועה או שלקטו לו עצמות או שקבר מתו כי"ד סמוך לשקיעת החמה וכאן לאחר שקיעת החמה.** סיפא דקתני בכולהו אוכל קדשים וכ"ש פסחו כשבא עליו אחר מאלו לפני שקיעת החמה דה"ל לגערב ליל יום קבורה וליל יום שמועה וליל יח) (פסחים) *ביום ליקוט עצמות וסבר יום קבורה לא תפיס לילו אפילו מדרבנן וכ"ש יום שמועה וליקוט עצמות והא דתני ריטא ולאכילת פסחים כיום ליקוט עצמות דאילו יום קבורה לא יח) אכל כשאירע לו אחר שקיעת החמה דה"ל לילה זה יום קבורה עצמו ולא ליל יום קבורה אע"ג דאף הוא מדרבנן החמידו ביום קבורה עצמו יותר מיום שמועה וליקוט לאוסרו בפסח אבל ביום ליקוט לא אסרוהו בפסח אלא בשאר קדשים הצריכוהו להמתין כ) עד ערב וה"ק לאכילת פסחים הוי יום שמועה כיום ליקוט ואוכל פסחו ואפי' שמע לו ליקט אחר שקיעה דה"ל יום שמועה עצמו ויום ליקוט כא) עצמות ואפילו הכי אדי מה שאין כן ביום קבורה עצמו דאילו מת לו מת בי"ג וקברו אותו עממיס לאחר שקיעה די"ד אסור לאכול בפסח ואע"ג דאלה עליו שמתת הרגל ואיט עהב אבילות ברגל ה"מ אבילות דמדרבנן היא וכתיב ושמחת בחגך אבל אגינות ליאסר בקדשים אלה עליו ואחד זה (ז) ואחד זה דיכא דבאו עליו מבעוד יום אוכל בקדשים לגערב כב) דלילו לא תפיס ומיהו ביום אסור בשאר קדשים אפי' כג) יום שמועה וליקוט עצמות וחזיל: **מאי דסוס הוס.** ומה לי פסח ומה לי שאר קדשים הא אמרת קדשים אסור ביום ליקוט לבו ביום כדקתני לגערב ובפסח אמאי שריא ליה: **אכילת פסחים מעכבא.** כד) לא הטמידו דבריהם במקום כרת ומיהו ביום קבורה הטמידו דבריהם משום דרובא קברי ביום מיתה ואתי למישרי יום מיתה עצמו ויש מקומות שהטמידו דבריהם במקום כרת כדלמרינן בפסחים בהאשה (דף לב.): **ומאי תנאי.** דפליגי ביום קבורה למיתפס לילו מדרבנן דקאמר רב חסדא לעיל תנאי היא: **עד מתי מתאונן.** ליאסר בקדשים: **כל היום.** קס"ד בלא לילו: **כל זמן שלא נקבר.** קא ס"ד לקולא פליג ואמר כה) דכל היום לא מיתסר דמשקברו (ח) הותר מיד: **אי נימא ביום מיתה.** שקברו ביום שמת: **מי אית לית לה כו'.** הא בין לר"ש בין לרבי דפליגי עליה דר' יהודה באגינות לילה דיום מיתה מודו כו) מדברי סופרים דמיכא אסור: **אחריתה כיום מר.** *אחריתה של זוגה כיום מר שמתאבל ומימר על מתו לפי שסופו למות עליה ויתאבלו כז) עליהן אלמא ירמיה: **הא מני.** *) בין לרבי בין לרבנן כח) מותר: **כל אותו היום.** של קבורה ולילו: **רבי אומר כל זמן שלא נקבר.** אבל קברו אישתרי ליה בלילה ומיהו ביום ליכא למימר דשרי ליה דאפילו יום כט) דליקוט עצמות אסור כל היום כדאמרת טובל ואוכל לגערב: **ותניא כו'.** אלמא רבי לחומרא אמרה וכיון דליכא לפרושי פלוגתא ל) דרבנן (פ) לאכול בטובלו מוטל לפניו וע"כ בגיל יום קבורה פליגי דקאמר רבי אפי' קברו לסוף י' ימים מתאונן עליו ליל יום קבורה וחכ"א אינו ביום קבורה אלא יום עצמו אבל לא לילו והיינו תנאי דרב חסדא: **מדקא"ר יום קבורה.** דאיהו גופיה דרבנן תפיס לילו מדרבנן מכלל דיום מיתה דאוריתא: **תפיס לילו** (מ) **דאורייתא.** דקא סלקא דעתך לא עבו חכמים חיזוק לדבריהם שעיקרו מדבריהם יותר משעשתה תורה לדבריה: **הן היום.** הן משמע דאלו הקרבנות חלוקין משאר קרבנות שעליהן שמנת לאוכלן באגינות לילה מפני שכולנו אונסין ואין כהן לאוכלן אבל לדורות שיש כהנים לאוכלן בין ביום ובין בלילה אסור: **לעולם דרבנן היא.** אפילו אגינות לילה דיום מיתה אפילו הכי יום קבורה דאיהו גופיה מדרבנן לילו נמי לרבי אסור מדרבנן: וחכמים

*) ל"ל בין לרבי בין לרבנן לילה מותר ל"ק

(ז) ד"ה רבה וכו' ואחד זה ל"ג כן ליקוט כן שמועה: (מ) ד"ה כל זמן וכו' דמשקברו מותר מיד: (ע) ד"ה והתניא וכו' פלוגתא דרבנן בשאדו בגיל ותיכא לאכול נמתקן:

[פסחים עח:]

שמחות פ"ב ע"ב

[ל"ל דרבנא]

[ל"ל ברותא ערון ערך בר ל' וע' מ"ש פסחים יח. על הגליון]

מ"ק כח.

[לעיל מד. כתובות מג.]

[כרכות מח: ומ"ש]

[בפ"ש יום]

[בכל המקומות שכתוב בפ"ש הן קרא בדבוק עמ: ומו"ק כח. סוכה כה: לא סיכם רש"י כמו כאן וגם לא נמצא בשום פסוק רק בעמוס ח פ"י כדאיתא בתוס' ד"ה ואחריתה]

שיטה מקובצת

א) א"ל רבא ציית: ב) ליקוט עצמות טובל: ג) ליה יום מיתה תפיס לילו: ד) הא קבריה אישתרי אות ר' נחמן: ה) מתו והמלקט עצמות: ו) תריץ הכי עד מתי מתאונן: ז) הכי למימרא דרבי: ח) כל זמן שלא נקבר: ט) תיבות ואם נקבר ל"ש ונחמן: י) קבורה תפיס לילו כו' דיום מיתה תפיס: יא) ואוכל את פסחו: יב) תיבת כבר ל"ש: יג) שבועות גרסינן כי האי טנא דרבא ורבינא כו': יד) שליקטו לו: טו) מתאונן: טז) תיבת שמועה: יח) מת מאתמול בי"ג: יט) יום קבורה: יח) וליל יום ליקוט תיבת פסחים ואות ב' נחמן: יט) לא אכיל כ ש א ר ע: כ) דתפתין לערב וה"ק תיבות עד ערב ל"ש: כא) עצמות אפילו הכי אות ר' נחמן: כב) לערב דליל לא תפיס ומיהו בו ביום אסור: כג) אפי' ביום שמועה: כד) מעכבת. דלא העמידו: כה) ואמר רבי דאפילו כל היום: כו) מדוו דמדברי סופרים: כז) ויתאבלו עליו אלמא: כח) לרבנן לילה מותר: כט) יום ליקוט עצמות: ל) פלוגתא דישרו רבנן לאכול בעודו מוטל לפניו ע"כ בגיל: לא) מדאורייתא. דקא ס"ד לא עשו חכמים היזוק לדבר שעיקרו (מדברי"ה): לב) מעכבא ודוחק הוא לומר דפליגי אמוראי דשמעתין בהכי ונראה לפרש דאפי' לר' נתן דאמר לא מעכב היינו דמעכבא לגבי הא דבעינן: לג) אכילה חשובה היא וסברא כו' תיבת מצוה ל"ש ונחמן: לד) בחינם נקט סמוך ותיבת במנחה נחמן:

לה) ל"ל כתנס נקט סמוך דהוס כו'. תיבות במתה מקט נמי הכא נחמן.

הגהות הב"ח

(א) גמ' מתקיף לה רב יוסף: (ב) שם אמרה [רבנן] קמיה דר' ירמיה: (ג) שם תניין סבי וכו' רבי אומר כל זמן שלא נקבר אומרים רבנן קמיה דרבא אמר מתקמיה וכו' תופס לילו עמו מדרבנן מכלל דיום מיתה תופס: (ד) שם ל"ש דיום אסור וכלילה: (ה) רש"י ד"ה אחד זה וכו' ועל כרחך וכו' ריטא לסיפא דאי איום וכו' מיבעי ליה כדלקמן הס"ד: (ו) ד"ה ביום ליקוט ל"ל קודם ד"ה אחד זה: (ז) ד"ה רבה וכו' ואחד זה ל"ג כן ליקוט כן שמועה: (מ) ד"ה כל זמן וכו' דמשקברו מותר מיד: (ע) ד"ה והתניא וכו' פלוגתא דרבנן בשאדו בגיל ותיכא לאכול נמתקן:

וחכמים עשו חיזוק לדבריהם יותר משל תורה. אין פירושו כג) יותר משל תורה דעצמה אלא כלומר חכמים עשו חיזוק לדבריהם יותר ממה שעשתה תורה לדבריה:

ורמינהי מפני אינעת גערפה. לכך נאמר כאלה פי' בקונטרס שהודה לו משה כדכתיב וייטב בעיניו ואם מפי הגבורה שמע היתר אינעת בזיון למה הודה: **מפני אינעת גערפה**. שלא הותרה להם אינעות לבו ביום ולית ליה לרבי נחמיה הך דרשא דבאינעת יאכלוה אלא הכי קאמר יש) לו כי כן צויתי שלף מנחת לבור זו שלא מליו מנחה קריבה לבור ביום ולא בה נאכלת ועל האינעות לא הוזכר למשה לדרוש ק"ו ממעשר וכשהזכירו אהרן הודה לו: **מפני עומאה גערפה**. יש) שנגעה בה עומאה בחטאת של שעיר ראש חדש שקרבה (להם) בו ביום שהוקש המשכן בראש חדש ניסן והוא היה שמיני למלואים ושלשה שעירים קרבו בו ביום שעיר נחשון ושעיר ראש חדש ושעיר שבא לשעה כדכתיב (ויקרא ט) קחו שעיר עזים לחטאת ושל ראש חדש גערפה כדאמרינן לקמן: **היה להם לשלשתן**. דשלשה שעירים קרבו להם כדלקמן: **היה להם לאוכלם לערב**. לר' יהודה אע"ג דאמר אינעות לילה דאורייתא מודה הוא דלאותו היום הותרה להן אינעות לילה וכל שכן לר"ש דאף לדורות אינו אלא מדברי סופרים ולקמן מפרש טעם דרבי נחמיה: **והלא פינחס היה עמהן**. שלא היה אוכל ולקמן פריך שפיר קאמרי ליה: **לידי ולידי רבי נחמיה**. ואית ליה לרבי נחמיה דהותרה אינעות במנחה דכתיב כי כן צויתי ואפי' הכי בשעיר של ראש חודש הודה לרבי אהרן ולא קשיא מנחה קדשי שעה כ) היא והותרה שעה היתה בה שתאכל לאוכלין אבל שעיר של ראש חדש קדשי דורות הן ומשה כשקלף טעה כסבור כיון שנמעטתי היתר אינעות במנחה הוא הדין לחטאת ואמר לו אהרן שמא דוקא קדשי שעה שמעת והודה לו: **רבי נחמיה**. דאמר מפני אינעות גערפה היכי מתרץ להני קראי דלאותה פרשה מאי אמר משה ומאי אהדריה לענין אינעות ומה היה הקפון ומה היא הודאה: **ורבנן**. כא) רבי יהודה ורבי שמעון היכי מתרצי להו לענין טומאה: **שמא נגנס** כב) **דמו לפנים**. מתשובתו אתה למד שכך אמר להם מתחילה מדקאמר הן לא הובא וגו' פנימה: **אמר לו**. אהרן למשה: **משה הן הקריבו**. בחמיה וכי בניי שהם הדיוטים שמשו היום והלא עלי הטלת כל העבודה כדכתיב (שם) קרב אל המזבח ועשה וגו' ואני כהן גדול אני ומקריב אוגן: **כאשר צויתי**. במנחה: **קדשי שעה**. כגון מנחה שחובת שעה היתה ואינה נוהגת לדורות: **מרבייו**. לעריכם: **שאני מבזה קדשי שמים**. להסיח דעתו מהם אפי' אלה וכאלה אבלות אירעוני אין אני מבזה כו' והייטב כאלה ולא כתיב אלה טומאה

*וחכמים עשו חיזוק לדבריהם יותר משל תורה *תנו רבנן °כי כן צויתי כאשר צויתי כאשר צוה ה' כי כן צויתי באינעות יאכלוה כאשר צויתי בשעת מעשה ט) אמר להן כאשר צוה ה' לא מאליי אני אומר ורמינהי מפני אינעות (י) נשרפה לכך נאמר כאלה אמר שמואל לא קשיא הא כ) ר"י הא ר"נ דתניא *מפני אינעות שרפוה לכך נאמר כאלה דברי רבי נחמיה רבי יהודה ור"ש אומרים *מפני טומאה נשרפה שאם אתה אומר מפני אינעות נשרפה היו ג) לשלשתן שישרפוה ד"א היו ראוי לאוכלן לערב ד"א והלא פינחס היה עמהן רבא אמר אידי ואידי רבי נחמיה ולא קשיא כאן בקדשי שעה כאן בקדשי דורות רבי נחמיה היכי מתריץ ל) להני קראי ורבנן היכי מתרצי להו להני קראי רבי נחמיה מתריץ להו הכי מדוע לא אכלתם ס) *אמר לו משה לאהרן שמא נכנס דמה ו) לפני ולפנים אמר לו °הן לא הובא את דמה שמא חוץ למחיצתה יצאת אמר לו בקדש היתה ודלמא באינעות אקריבתוה ופסלתוה אמר לו משה וכי הם הקריבו אני הקרבתי וא"ל הן לא הובא את דמה ובקדש היתה אכול תאכלו אותה כאשר צויתי באינעות יאכלוה אמר לו °ותקראנה אותי כאלה ואכלתי חטאת היום הייטב בעיני ה' שמא לא שמעת אלא בקדשי שעה דאי בקדשי דורות *ק"ו ממעשר הקל °ומה מעשר הקל אמרה תורה °לא אכלתי באוני ממנו ז) בקדשי דורות לא כל שכן מיד °וישמע משה וייטב בעיניו הודה ולא בוש ח) משה לומר לא שמעתי אלא אמר שמעתי ושכחתי ור"י ור"ש היכי מתרצי להו ט) הכי מתרצי להו °מדוע לא אכלתם את החטאת י) (ג) במקום [הקודש] שמא נכנס דמה יא) לפני ולפנים אמר לו °הן לא הובא את דמה (אל הקדש פנימה) שמא חוץ יב) למחיצתה יצאת אמר לו יג) הן בקודש היתה ודילמא באינעות אקריבתוה ופסלתוה אמר לו משה הן הקריבוה דפסלה בהו אינעות אני הקרבתיה ודילמא אגב מרדייכו פשעתו בה ואיטמאי אמר לו משה כך אני בעיניך שאני מבזה קדשי שמים ותקראנה אותי כאלה ואפילו אלה וכאלה אין אני מבזה קדשי שמים אמר לו ואי הן לא הובא את דמה ובקודש היתה אכול תאכלו אותה בקודש כאשר צויתי באינעות יאכלוה אמר לו שמא לא שמעת אלא בלילה דאי ביום *ק"ו ממעשר הקל ומה °מעשר הקל אמרה תורה °לא אכלתי באוני ממנו קודש יד) חמור לאכל שכן מיד וישמע משה וייטב

ומזה מעשר הקל כו'. (ג) תימה מה למעשר שכן טעון כסף לורה דכה"ג פריך בפרק אלו הן הלוקין (מכות דף יז:) ה): **דאי** ביום קל וחומר ממעשר. *תימה בלילה נמי ניחא קל וחומר דהא רבי יהודה אית ליה אינעות לילה דאורייתא לדורות:

[ינמות לו: וש"נ]
יומא כ:
[ל"ל לכם]
[לעיל טו: פסחים פב:]
[לעיל טו.]
פסחים פב.
[לקמן דר"ל פרק לו]
[לקמן דר"ל פרק לו]
[לקמן דר"ל פרק לו]

בשלמא לרבי נחמיה הייט דכתיב הן היום הקריבו. כלומר קרבן זה לחובת היום קרב וקדשי דורות הוא ואכלתי חטאת היום בחמיה *לא שמעת אלא בשל שפה אלא לרבנן דאמרי שמא לא שמעת אלא בלילה קאמר ליה מאי (ה) היא דקאמר ליה הן היום הקריבו הכי קאמר ליה אמרת לי דילמא באגיעות אקריבתיה וכי הן בגיי הדיוטות היום הקריבו שום קרבן אני הקרבתי אותם זו היא גירסת הקונט' ופירושו והשאת לפי זה למ"ד מפני אגיעת נשרפה הוי הן היום בגיחותא ולמ"ד מפני טומאה הוי בחמיה וקשה לעיל בריש פ"ב (דף מ"ח.) משמע איפכא וגרלה דגרסינן נמי בהך פירכא בתרייתא בשלמא לרבנן הייט דכתיב הן היום כמו בקמייתא ובתרוייהו פריך לר' נחמיה מדכתיב היום כדמפרש בקונט' בקמייתא ומשני הכי קאמר וכי הן בגיי הדיוטות ומשני הכי קאמר וכי הן הקריבו אני הקרבתי כל הקרבנות שקרבו היום: **דהוא** בברכה הוא דכתיב. שברכו הקב"ה שיהיה כהן ומיד היה יכול להיות כהן אלא שתחילה צריך להלביש ולטשו ולאכזו בחביתין כדין הדיוטות המתנכים בחביתין כדאמרינן בסוף החכלת (מנחות דף מ"ח:) אבל שמא לא נתרצו ל' כל ישראל באותה שעה מפני שהרג נשיא שבט עד ששם שלוש בין השבטים בימי יהושע ואז נתרצו ל' והלבישו *[ומשחוהו] ואגזהו בחביתין: **ואידך** מי הכתיב וישמע פנחס הכהן ההוא לייחס זרעו אחריו. פי' מימי משה נתכהן וכששם שלוש נתייחס ליקרא כהן ולייחס זרעו במעלות כהונה להיותם כהנים גדולים שכן מליט בדברי הימים (א' כ') שלא היו כהנים גדולים אלא מפנחס ובספרי מפיק ליה מאת בריתי שלום שעמדו ממנו שמונים כהנים בבית ראשון ושלש מאות בבית שני וכולם נמנו בספרי* אהרן

עומאה באונס. שרט להשאותה עד הלילה ולאוכלן קולן יחד ונטמאת באונס: **בשלמא לרבנן.** דלמרי אחד קדשי שעה ואחד קדשי דורות לילה אוחר להן ולא יום יג) עד הלילה היו רוצין להשאותה הייט דכתיב ואכלתי חטאת היום אני אוכל היום חטאת שמא לא תורה אור שמעת אלא בלילה: **אלא לרבי נחמיה.** דלמר מה שהותר להם הותר אפי' ביום כגון קדשי שעה ומה שנאסר נאסר אף בלילה: **מאי ואכלתי חטאת היום.** בלילה נמי קדשי דורות הוו אסירי דהאמר מפני אגיעת נשרפה ולא המתינו עד הערב ויאכלוה אלמא קסבר אגיעת לילה דאורייתא והכי אמר לקמן: **מאי היום תובא היום.** כלומר קדשי דורות שהן תובא היום של ר"ח אתה אומר לי לאכול אונן והייט חטאת היום חטאת הקבוע ליום: **בשלמא לרבי נחמיה הייט דכתיב הן היום הקריבו.** כלומר קרבן זה לחובת היום קרב וקדשי דורות הוא יד) ואני אוכלן אונן בחמיה שמא לא שמעת אלא בשל שעה: **אלא לרבנן.** דלמרי שמא לא שמעת אלא בלילה קאמר ליה מאי (ב) טו) *היא דקאמר ליה הן היום הקריבו: **הכי קאמר ליה.** אמרת מז) דילמא באגיעת אקריבתיה וכי הן בגיי יז) הדיוטות היום הקריבו שום קרבן אני הקרבתי את הכל: **שעיר נחשון.** שאותו היום היה ראשון להקרבת נשיאים דאגיעת בסדר עולם בכ"ג בחדר התחילו המעלות וכל שבעת הימים היה משה מעמיד המשכן ומקריב את קרבנותיו בכל בקר ובקר יח) ופרקו ובשמיני העמידו ולא פירקו והוא רואם חדש ניסן ואותו היום נטל עבר עטרות וכו': **חטאת שמיני.** שבת חובה לשעה דכתיב קחו שעיר עזים לחטאת: **שפי דרישות.** דרישה יט) לגשרפות דרישה למוצאות למה מוצאות להמתין לערב ולא נאכלו ביום: **ואיני יודע מיזו היא.** אלא דמתניתא הוא דקמהדר למילתיה: **סוי אומר זה שעיר ר"ח.** שמכפר על טומאת מקדש וקדשיו כדאמר בשבועות (דף ב.): **שפיר קא"ל.** לעיל קאי דלאמרן לר' נחמיה היה להן לבשלמן שישרפו: **קסבר** (ג) **לילה דאורייתא.** ומהכא נ"ל דמוקמינא אותו כאלה ילוף מפני אגיעת נשרפה ומדלא אכלוה לערב נפקא ליה אגיעת לילה דאורייתא ור' יהודה לדורות אית ליה אגיעת לילה דאורייתא אבל לאותו היום הותרה דדרים היום אני היום אסור ולילה מותר כו': **בריש כהונה עולם.** תחת אשר קנא אלמא מכאן ואילך הוא: **ששם שלוש בין השבטים.** בימי יהושע בשבט בני גד ובני ראובן שבטו את המזבח בעבר הירדן ובקשו שאר שבטים לעלות עליהם ללבא ושלחו את פנחס לדבר עמהם: **וישמע פינחס הכהן.** בכל מקום אתה מוצא פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן אין כהונה כתובה אלא באלעזר וכאן כתובה *בפנחס: **הסוא.** קרא אתם בברכה כתיב בשרו אלא תפסוק כהונה מזרעו אבל עדיין לא נתכהן: **לייחס זרעו אחריו** כ). [מימי משה נתכהן וכששם שלוש נתייחס ליקרא כהן ולייחס זרעו במעלות כהונה להיותם כהנים גדולים אלא הי' כהנים גדולים שנאמר: **למשה היה לנגה.** לשון תלוקה כא) בכהנים: **עריד בשכינה.** ולא היה עסוק באכילת קדשים שהדבור מורדו להיות תמיד בהר מבקר ועד ערב: **בהשכמה עלה.** להר בימי מתן תורה כשהיה עולה ויורד לקדש את העם ולהשיב את דברי העם אל ה' בפרק רבי עקיבא במסכת שבת (דף פו.) אלמא מרוח היה: **נתן אלהיו וגו'.** בבעל מוס כתיב להתירו בקדשים: **שהרי הוסרו לזר ולהן.** קא ס"ד כב) הותר לזר במשה קאמר שאכל חזה ושוק של איל המילואים וקדשי קדשים היה כדכתיב ביה בשלו את הבשר פתח אהל מועד ושם תאכלו אותו ולא נאכל אלא ליום ולילה דכתיב (ד) ואם יותר וגו': **בקדשים קלים.** בחזה ושוק של שלמי יחיד לא יחלוק עם אחיו אלא מליט זר ופסול חולק בהן: **נאו משה.** דהא כג) נאו זר אוכל בקדשים אלא במילואים: **נא בבמה קאמר.** דהותרו לזר וכדברי האומר בפרק אחרון (דף קיג.) יש מנחה בבמה קטנה ומנחה קדשי קדשים היא ואוכלין שיריה כד) זרים שהיו עובדים בבמה קטנה שהיו עובדים שם כדאמר בפרק בתרא אבל קדשים קלים לא יאכל בחזה ושוק של כהנים שהרי לא הותרו לזר דלא אשכחן זר חולק במורם משלמי יחיד ולאו במקדש נאכל לכהנים ובבמה קטנה לא היה חזה ושוק כה) דתניא בפרק בתרא חזה ושוק בבמה גדולה ואין חזה ושוק בבמה קטנה והאי דבעי למיתקנו דברי האומר יש מנחה בבמה דאי אין מנחה בבמה כו) אין לך עוד קדשי קדשים נאכלין בבמה דאלו חטאת ואשם בבמה לא קרבי דתנן מנילה (דף פ:) כל שאין נידר ונידב אין קרב בבמה אין לך נדר ונדבה בקדשי קדשים אלא שולה ומנחה: ואין

ויטב בעיניו לא בוש משה לומר לא שמעתי אלא שמעתי ושכחתי איבעי להו לשהוייה ולמיכלא ט) באורתא טומאה באונס באתה בשלמא לרבנן היינו דכתיב היום אלא לרבי נחמיה מאי היום חובת היום בשלמא לרבי נחמיה היינו דכתיב הן היום אלא לרבנן מאי הן היום ה"ק הן הקריבו אני הקרבתי אמר מר ג) היו לשלשתן שישרפו מאי שלשתן דתניא °ואת שעיר החטאת דרש דרש משה שעיר (ט) זו שעיר נחשון חטאת זו חטאת שמיני דרש ג) שעיר של ראש חודש יכול שלשתן נשרפו ת"ל והנה שורף אחד נשרף ולא שלשתן נשרפו דרש דרש שתי דרישות למה אמר להו מפני מה חטאת זו נשרפה ואלו מונחות ואיני יודע איזהו בשהוא אומר °ואותה נתן לכם לשאת את עון העדה ז) הוי אומר זה שעיר של ראש חודש שפיר קאמרי ליה רבי נחמיה לטעמיה דאמר קדשי שעה לא פסלה בהו אנינות אמר מר היה ח) לו לאכלה לערב שפיר קאמרי ליה *קסבר אנינות לילה דאורייתא דבר אחר והלא פינחס היה עמהן שפיר קאמרי ליה סבר לה ו) כרבי אלעזר דאר"א א"ד חנינא לא נתכהן פינחס עד שהרגו לזמרי דכתיב °והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם רב אשי אמר עד ששם שלום בין השבטים שנאמר °וישמע פינחס הכהן ונשיאי העדה וראשי אלפי ישראל וגו' ואידך נמי והכתיב והיתה לו ולזרעו אחריו כי כתיב ההוא בברכה הוא דכתיב ואידך נמי הא כתיב וישמע פינחס הכהן ההוא ליחס זרעו אחריו ז) אמר רב °משה רבינו כהן גדול ח) וחולק בקדשי שמים היה שנאמר °מאיל המלואים למשה היה למנה מיתיבי והלא פינחס היה עמהן ואם איתא לימא והלא משה רבינו היה עמהן דילמא שאני משה דטריד בשכינה *דאמר מר משה בהשכמה עלה ובהשכמה ירד מיתיבי °לחם אלהיו מקדשי הקדשים ומן הקדשים יאכל אם נאמרו קדשי קדשים למה ט) נאמר קדשים קלים ואם נאמרו קדשים קלים למה י) נאמר קדשי קדשים אילו לא נאמר קדשים קלים הייתי אומר קדשי קדשים הוא דאוכל שהרי הותרו לזר ולהן קדשים קלים לא יאכל ואילו לא נאמרו קדשי קדשים הייתי אומר בקדשים קלים יהא אוכל שהן קלים בקדשי קדשים לא יהא אוכל לכך נאמרו קדשי קדשים ולכך נאמר קדשים קלים קתני מיהא שהרי הותרו לזר ולהן יא) לאו משה אמר רב ששת לא בבמה יב) לזר וכדברי *האומר יש מנחה בבמה מיתיבי מרים מי הסגירה א"ת משה הסגירה משה זר הוא ואין

הגהות הב"ח

(ט) גמ' שמיר זה שעיר של נחשון החטאת ע"ל חטאת יום שמיני דגם משה זה שעיר של ר"ח: (ג) ר"ש ד"ה אלא וכו' מאי מאי דקאמר: (ג) ר"ה קסבר אגיעת לילה: (ד) ר"א שכרי וכו' דכתיב והטהר וגו': (ה) תוס' ד"ה בשלמא ומי מאי מאי דקאמר:

שיטה מקובצת

ט) ולמיכלא לאורתא טומאה: כ) היה לחם לשלשתן: ג) דרש זה שעיר: ד) הערה אינה שנשא עון הערה הוי: ה) היה לחם לאכלה: ו) סבר דא"ר אלעזר אמר רבי חנינא: ז) אחריו הוא דאתא אמר: ח) גדול שנאמר: ט) למה נאמרו קדשי: י) למה נאמרו קדשי כו' לא נאמרו: יא) ולהן מאי נר לאו: יב) תיבת לזר נמחק: יג) יום ועד הלילה: יד) הוא ואכלתי חטאת היום בתמיה כלומר לא שמעת וכו' טו) ותיבת שמא נמחק: טו) מאי האי דקאמר: טו) אמרת לי דילמא: יז) בניי שהם הדיוטות: יח) ובקר ומפרקו ובשמיני: יט) דרישה לנשרפת למה נשרפה דרישה: כ) מתיבת מימי כו' עד תיבת למשה נמחק כי כל זה כתוב בתוס': כא) חלוקה כבהנים הש"ד: כב) ס"ד הותרו לזר במשה: כג) דהא לא אשכחן זר: כד) שיריה הוריים שהיו: כה) ושוק טהרא כדתניא: כו) בבמה ואין לך: כז) הן היום הקריבו:

ט) נראה דל"ל ותיבות ואני אוכלן אונן ותיבת שמא נמחק.

גליון הש"ם

גמ' משה רבינו הכ"ג. עי' ע"ז דף לד ע"א תוד"ה במה:

ל"ל שמא לא

ל"ל הן דקאמר ל"ק

נעיל קי

כ"ה בס"י

[ע' ב"מ דף ע"ח ע"ב ד"ה ולא וכו' שכעתיקו בשם ספרי נוסחא אחרת]

[ע' יומא ע"ד ד"ה ולא וכו' שכעתיקו בשם ספרי נוסחא אחרת]

שבת פו.

בפנחס וכשוא קרא בפנחס כתיבא בס"ד ואח"כ מ"ה בברכה כתיב ברכו כו' כ"ל ל"ק

נקמן קיג.

ולין זר רואה אם הנגעים · דכתיב (ויקרא יג) והובא אל אהרן וגו' : **ולין קרוב רואה אם הנגעים** · כדתניא בסנהדרין (דף לד:) כל ריב וכל נגע מה ריבים שלא בקרובים אף נגעים שלא בקרובים : **היתה אלישבע יתירה** · ביום שהוקם המשכן קמו בסדר עולם : **בנה סגן** · אלעזר : **בן בנה** · פנחס תורה אור

ואין "זר רואה את הנגעים וא"ת אהרן הסגירה אהרן *קרוב הוא ואין "קרוב רואה את הנגעים אלא כבוד גדול חלק לה הקב"ה למרים [ט] אותה שעה אני כהן ואני מסגירה אני חולטה ואני פוטרה קתני מיהת משה זר ואין זר רואה את הנגעים אמר רב נחמן בר יצחק שאני מראות נגעים דאהרן ובניו כתובין בפרשה מיתיבי *חמש שמחות היתה אלישבע יתירה על בנות ישראל [י] יבמה מלך אישה כהן גדול בנה סגן בן בנה משוח מלחמה ואחיה נשיא שבט ואבילה על שני בניה קתני מיהת יבמה מלך

משום מלחמה כדלמסכתן במדין אומס ואת פנחס בן אלעזר הכהן לגבא והוא המדבר אל העם שמע ישראל אתם קרבים היום למלחמה על אויביכם : **פחים** · נחשון : **כפנחי** · אם משה כהן היה : **נאמר בו רושם** · סימן מה של חרון היה שם פעמים הכאה פעמים נזיפה פעמים קללה וגידוף כגון (שמואל ג ב) ויחר אף שאול כתיב בתריה בן נעות המרדות ויחר אף אליהוא (איוב לב) לא רבים יחכמו (שם) ויחר אף יעקב ברחל התחת אלהים (בראשית ל) לשון נזיפה הוא : **סלא אהרן אחיך** · שהיה ראוי להיות לוי ידעתי כי דבר ידבר הוא ומשם זכה לכהונה : **לא נהכהן משה** · ולא פסקו לו כהונה משולם : **ויש אומרים** · לא פסקה כהונה אלא מזרעו אבל הוא כל ימיו כהן היה ורב דאמר כיש אומרים : **בניו יקראו על שבט סלוי** · אבל הוא כהן : **וכי מימא** [יא] **לדורות סוא דכתיב** · לאחר זמן נכתב כשהיו מייחסים את הכהונה ואת הלויה ולהכי נקט בניו יקראו ולא הוה ליה למימר משה יקרא על שבטו הלוי שהרי *לא [יב] קיים ולין לו לומר אלא על המתייחסים : **סטרו** · הכהו על לחיו : **סבביר לו פנים** · והייטו ונלבת לקראתו לפי גדולתו הכהן לקראתו : **סביו בו פניך** · הייטו ונלבת לקראתו למלחמה ולדבר עמו : **ואילו לדידיס לא קאמר ליס** · ירדת אלי והשתחוית לי [יג] לאמר וגו' ואע"ג דמסקנא הכי הוא ס"ג דכתיב (שמות יב) ויקרא למשה ולאהרן לילה ויאמר קומו וגו' : **וירץ לפני אחאב** · אחאב רוכב והוא רץ לפניו : **מי אנכי** · דוד אמרה : **שאני שאול דאפי' בגויים *לא קמא** · ומיהו הלוס מלכות עולמית הוא וכשפסקו לו לשאול מלכות עולמית פסקו לו אבל הוא גרם לעצמו שבטל הימנו : **כדרבי אלעזר** · דאמר אם הגים כו' ויגבהו ואם אמוריס בזקים גבהות לבם גורם להם להיות אמוריס בזקים יג] ילכדו בחבלי עוני : **כל זכר** · קמא במנחה כתיב בו את אהרן : **אם לאכילה** · להתירו לאכול מחלק חבריו אם יזמנוהו עמהם אבל הוא לא יאכל : **לחלוקה** · ליטול חלק כאחד הכשרים : **כל זכר** · תגיינא בחמאת כתיב והשלישי באשם ובריתות הללו בת"כ במדרש המקראות : **כלפי לייא** · בעל מום עובר משמע להתירו טפי מבעל מום קבוע : **לא מיפוך** · ולאמריך קרא למידרשיה הכי מהו דתימא קרא קמא קבוע הוא לאכשר דרחמנא יד] אם עליה משום דלית ליה היתירא למר ולימא אחריתא אבל עובר דלית ליהיתירא למתרץ : תימא

אהרן קרוב הוא ואין קרוב רואה את הנגעים · פלוגתא היא במסכת נגעים פ"ב (מ"ה) דתנן כל הנגעים אדם רואה חוץ מנגעי עלמו ר"מ אומר אף לא נגעי קרוביו טו] ותנא ברייתא דהכא כרבי מאיר ונעמא דרבי מאיר כדמפרש באחד דיני ממונות* מקיש ריבים לנגעים* מה נגעים ביום אף ריבים ביום ומה ריבים שלא בקרובים אף נגעים שלא בקרובים ורבנן לא מקשי דסברי דיני ממונות בלילה : **אני** מסגירה אני חולטה אני פוטרה· בספרי תניא אמר אהרן נמלאת מפסיד לאחותו טז] שאינו יכול להסגירה ולא לטמאה ולא לטהרה יז] לפי *דבריו למדנו שהיה אהרן דורש אין אדם רואה בנעני קרובו ותימה במה היה מפסידה הא יח] דאין אדם רואה את הנגעים כל שכן שהיה טהורה :

בעל

נגעים פ"ב מ"ה [ע"ש בר"ש]

סדר שלם פ"ד

ל"ל לפי דרכנו ל"ק

מלך אין כ"ג לא אימא אף מלך כתנאי °ויחר אף ה' במשה רבי יהושע בן קרחה אומר *כל חרון אף שבתורה נאמר בו רושם וזה לא נאמר בו רושם ר"ש בן יוחי אומר אף זה נאמר בו רושם שנאמר °הלא אהרן אחיך הלוי והלא כהן הוא ג] הכי קאמר אני אמרתי אתה כהן והוא לוי עכשיו הוא כהן ואתה לוי וחכמים אומרים לא נתכהן משה אלא שבעת ימי המלואים בלבד ויש אומרים לא פסקה כהונה אלא מזרעו של משה שנאמר °ומשה איש האלהים בניו יקראו על שבט הלוי ואומר °משה ואהרן בכהניו ושמואל בקוראי שמו מאי ואומר וכי תימא ד] לדורות הוא דכתיב ואומר משה ואהרן בכהניו וכל חרון אף שבתורה נאמר בו °ויצא (משה) מעם פרעה בחרי אף ולא א"ל ולא מידי אמר ר"ל סטרו ויצא ומי אמר ר"ל הכי והכתיב °ונצבת לקראתו על שפת היאור ואמר ר"ל ה] מלך הוא והסביר לו פנים ורבי יוחנן אמר רשע הוא והעיז פניך בו איפוך *א"ר ינאי לעולם תהא אימת מלכות עליך דכתיב °וירדו כל עבדיך אלה אלי ואילו לדידיה לא קאמר ליה רבי יוחנן אמר מהכא °ויד ה' היתה אל אליהו וישנם מתניו וירץ לפני אחאב אמר עולא בקש משה מלכות ולא נתנו לו דכתיב °אל תקרב הלום ואין הלום אלא מלכות שנאמר °מי אנכי ה' אלהים ו] [וגו'] כי הביאתני עד הלום מתיב רבא רבי ישמעאל אומר יבמה מלך אמר ז] רבא לו ולזרעו קאמר וכל היכא דאמר בגויה לא קאים *כדר' אלעזר אמר רבי חנינא ז] בשעה שפוסקים גדולה °לאדם פיסקים לו ולזרעו עד סוף כל הדורות שנאמר °לא יגרע מצדיק עיניו ואת מלכים לכסא וגו' ואם הגים דעתו הקב"ה משפילו שנאמר °ואם אסורים בזקים ילכדון בחבלי עוני : בעלי מומין בין בעלי מומין כו' : מנא ה"מ דת"ר °כל זכר לרבות בעלי מומין למאי אי לאכילה הרי כבר נאמר °לחם אלהיו מקדשי הקדשים יאכל אלא לחלוקה תניא אידך כל זכר לרבות בעלי מומין למאי אי לאכילה הרי כבר אמור אי לחלוקה הרי כבר *אמור שיכול אין לי אלא תם ונעשה בעל מום בעל מום מעיקרו מנין ת"ל כל זכר תניא אידך כל זכר לרבות בעל מום למאי אי לאכילה הרי כבר אמור ואי לחלוקה הרי כבר אמור ואי לבעל מום מעיקרו הרי כבר אמור שיכול אין לי אלא בעל מום קבוע בעל מום עובר מנין ת"ל כל זכר כלפי לייא אמר רב ששת איפוך רב אשי אמר לעולם לא תיפוך ואיצטריך סלקא דעתך אמינא כי

עיין רש"ל מה שהקשה על רש"י בחומש מסוגיא דסכה

תהלים עט

ל"ל לא היה קיים

מנחות לח.

מגילה יג: ע"ש

ל"ל לא קיימת

ויקרא כא

אמור אלא לבעל מום מעיקרא שיכול אין לי כו' כ"ל ל"ק

לא א מיי' ס"מ מהל' עדות הל' כ: ב מיי' שם פלכה ג ופסק דקרוב רואה: [סנהדרין לד :]

ל"ל ונעשים לריבים ל"ק

אמר לו הקב"ה למשה מלך : ו] אלהים ומי ביתי כי : ז] אמר רבה בר עולא ותיבת רבא נמחק : ח] הלום עד עולם הוא ותיבת לדורות נמחק : ט] איש והוא : י] חנינא דאמר ר' אלעזר אמר ר' חנינא בשעה : יא] וכ"ת הוא לדורות הוא : יב] לא היה קיים: יג] בוקים וילכדו : יד] רחמנא דחס עליה : טו] קרוביו ואותא תנא ברייתא דהכא : טז] לאחותנו שאיני יכול : יח] ולפי דרכינו למדנו : יט] דא כיון דאין : דלא

שיטה מקובצת

ג] למרים באותה שעה אמר אני : ד] ישראל ואבל אחד · יבמה : ה] הוא אלא ת"ל לית אני אמרתי : ו] וכ"ת הוהא לדורות : ז] ר"ל